

VA-avdelningen

Handläggare Jessica Eisenring
Titel: Projektledare
E-post: Jessica.eisenring@norrtalje.se

Till Teknik- och klimatnämnden

Riktlinjer hållbar vattenförbrukning

Förslag till beslut

Teknik- och klimatnämnden föreslår:

1. Kommunstyrelsen godkänner och antar föreliggande riktlinjer för hållbar vattenförbrukning inom Norrvattens distributionsområde enligt Bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen ger teknik- och klimatnämnden i uppdrag att ta fram och besluta om motsvarande riktlinjer för hållbar vattenförbrukning utanför Norrvattens distributionsområde samt riktlinjer för åtgärder vid beslut om bevattningsförbud inom kommunen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunalförbundet Norrvatten producerar dricksvatten till 14 medlemskommuner inklusive Norrtälje. 2018 slog vattenförbrukningen i medlemskommunerna rekord och under maj var förbrukningen 35 % högre än normalt. Ett ansträngt produktionsläge kan innebära påföljande risk för störningar i dricksvattenleveransen. Norrvatten har skickat hemställan om att godkänna riktlinjer för en hållbar vattenförbrukning som medlemskommunerna väntas fatta beslut om att anta. Norrvattens distributionsområde täcker dock inte hela Norrtälje kommun därav behövs riktlinjer tas fram även för dessa områden. För att kunna tillämpa riktlinjerna behövs ett beslut om ett tillägg i Teknik- och klimatnämndens delegationsordning om bevattningsförbud.

Bakgrund

Norrtälje kommun får sedan 2015 levererat dricksvatten, som produceras i Görvälnverket, från Kommunalförbundet Norrvatten. Dricksvatten produceras till 14 medlemskommuner med drygt 600 000 invånare i Stockholms norra region.

Norrvattens distributionsområde för dricksvatten i Norrtälje kommun täcker dock inte hela kommunen. Inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp, utanför Norrvattens distributionsområde, har kommunen egna vattentäkter och vattenverk. Vattenverk finns i orterna Grisslehamn, Herräng, Hallstavik, Edsbro, Norrby, Drottningdal, Södersvik och på Blidö.

Produktion av dricksvatten är en energikrävande process och ur ett hållbarhetsperspektiv måste det bli självklart att inte slösa på vatten i onödan. Trenden de senaste åren visar att den totala vattenförbrukningen per år stiger. Under 2018 slog vattenförbrukningen rekord och Görvälnverket låg nära maxkapaciteten en månad under sommaren. Trots vädjan till allmänheten om att spara på vatten uteblev effekten. Norrvatten har ett ansträngt produktionsläge med risk för störningar i dricksvattenleveransen och åtgärder i Görvälnverket planeras för att öka produktionskapaciteten både på lång och kort sikt, men kommer att ta många år.

Norrvattens förbundsstyrelse beslutade på sammanträdet 9 april 2019 § 19 Åtgärder kring hållbar vattenförbrukning att långsiktigt kommunicera hållbar vattenförbrukning samt att ta fram förslag till riktlinjer för kommunernas arbete för en hållbar vattenförbrukning kopplat till Norrvattens kapacitetsbrist i högförbrukningsperioder. Vid framtagande av riktlinjerna har Norrvattens förvaltning informerat

medlemskommunerna på Teknisk delegation. Riktlinjerna har skickats på två informella remissrundor till medlemskommunerna för synpunkter. Synpunkterna har beaktats innan riktlinjerna tagits fram.

Beslutsordningen är att på delegation av förbundsstyrelsen fattar Norrvattens VD beslut om att kommunicera *Vädjan* respektive *Bevattningsförbud*. Vid bevattningsförbud fattar varje medlemskommun sedan beslut om att införa bevattningsförbud i kommunen.

Koppling till gällande styrdokument

Enligt Mål & Budget 2020-22

- Kommunfullmäktiges långsiktiga mål:
Norrtälje kommun ska vara en trygg och säker kommun – i både vardag och kris
Inriktning: Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser

Uppdrag: Ta fram och implementera systematik för kontinuerlig riskhantering, kontinuitetsplanering och risk- och sårbarhetsanalys i kommunens verksamheter.

Lagkrav

Dricksvattenförsörjning ska ordnas i ett större sammanhang om det behövs med hänsyn till människors hälsa eller miljön (LAV 6 §). VA-verksamheten har en leveransskyldighet att ordna med vatten för hushållsanvändning. Däremot garanteras inte ett visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet.

Vid begränsad vattentillgång är anslutna fastighetsägare skyldiga att reducera sin vattenförbrukning enligt VA-huvudmannens anvisningar (ABVA 2009).

Samberedning

Ärendet har samverkats med Tekniska kontoret och Räddningstjänsten.

Beskrivning av ärendet

Norrvatten behöver tillsammans med medlemskommunerna vidta åtgärder för att minska vattenförbrukningen och agera på ett likartat sätt. Kommunerna behöver föregå med gott exempel och visa vägen för en smart dricksvattenanvändning. Norrvatten har tagit fram riktlinjer för att tydliggöra vad som gäller för Norrvattens medlemskommuner gällande långsiktigt hållbar vattenanvändning samt vid restriktioner i användning av dricksvatten under perioder av risk för vattenbrist eller leveransstörningar. Kommunstyrelsen i samtliga medlemskommuner väntas fatta beslut om att anta riktlinjerna.

Riktlinjerna med vattenbesparande åtgärder delas in i tre nivåer;

Alltid – löpande åtgärder och kommunikationsinsatser som syftar till en hållbar vattenförbrukning året om.

Vädjan om minskad vattenförbrukning – vid ansträngt produktionsläge

Bevattningsförbud – vid akut produktionsläge

För varje nivå finns åtgärder som allmänheten, näringsliv och föreningar bör följa. I varje nivå finns även åtgärder som kommunen (eller VA-huvudmannen) har ansvar för.

Det finns behov av riktlinjer utanför Norrvattens distributionsområde vid hög vattenförbrukning. Ska Norrvattens riktlinjer tillämpas eller andra riktlinjer arbetas fram? Vidare behöver beslut tas fram om vilken befattning/roll i kommunen som har delegat på att fatta beslut om bevattningsförbud när den situationen råder, oavsett vilket distributionsområde i kommunen det gäller för.

Konsekvensanalys/riskanalys

För att skapa långsiktig hållbar vattenanvändning krävs informationsinsatser då en beteendeförändring i samhället tar tid. Det måste bli en självklarhet för alla att spara på vatten och energi. Att producera dricksvatten är en energi- och resurskrävande process och Görvälverket kan komma att nå sin maxkapacitet vid fler tillfällen. I regionen finns samhällskritiska funktioner som större sjukhus som förutsätter en säker dricksvattenleverans. Det är viktigt att medlemskommunerna arbetar tillsammans för att undvika störningar i dricksvattenleveransen och riktlinjerna säkerställer att kommunerna agerar på liknande sätt vid dessa frågor.

Riktlinjerna innebär att Norrtälje kommun behöver lägga resurser på löpande informationssatser om hållbar vattenförbrukning, ex. information via hemsida, sociala medier, lokaltidningen m.fl. Samarbete med Norrvattens kommunikationsavdelning föreslås för att kommunicera samma budskap till invånarna. Dialog kan behöva tas med storförbrukare om möjliga vattenbesparingar.

Konsekvenserna av riktlinjerna kan innebära ändrade rutiner för kommunens vattenkrävande aktiviteter som bevattning, tvättning, spolning och plantering.

Norrvatten kommer att kommunicera beslut om bevattningsbeslut till kommunerna via Crisis Commander, ett digitalt system som skickar ut meddelande via sms och e-post. Vid behov kan kommunen behöva skicka information till invånarna via kommunens SMS-tjänst och andra kanaler.

Medlemskommunerna förväntas följa riktlinjerna.

Barnkonsekvensanalys

Är inte tillämplig.

Ekonomisk analys

Störningar i dricksvattenleveransen kan innebära ekonomiska konsekvenser både för kommunala och privata verksamheter. Om samhällskritiska funktioner berörs kan det leda till omprioriteringar vilket kan få både ekonomiska, hälsomässiga och sociala konsekvenser.

Jämställdhetsanalys

Är inte tillämplig.

Äldre- och tillgänglighetsanalys

Är inte tillämplig.

Tidplaner

När samtliga medlemskommuner fattat beslut om riktlinjerna gäller de generellt för Norrvattens verksamhetsområde. Eventuella riktlinjer utanför Norrvattens distributionsområde samt beslut om vilken befattning/roll i kommunen som får utföra bevattningsförbud ska tas fram innan sommaren 2020.

Mats Pernhem
Tf. teknisk direktör
Tekniska Kontoret

Anders Gelandér
Avdelningschef
VA-avdelningen

Bilagor

1. Riktlinjer för vattenförbrukning, Norrvatten, diarienummer NV2019-067

Beslut skickas till

VA-chef
Förvaltningsdirektör
VA-controller
Handläggare
Norrvatten